

Szerkesztési iroda:

Főter takarékpénztári épület 2-dik emelet, hová e lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bármennyel levelek csak ismert kezektől fogadtnak el.

Kiadói hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdai irodája főter 8-ik szám, Ackermann-féle ház, hová e lap anyagi részét illető közlemények (előfizetési pénz, kiadása körüli panaszok, hirdetések), bármennyel intézendők.

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPI LAP,

egyszersmind az aradi gazdasági egyeslet hivatalos közlönye.

Megjelen: az ünnepnap utáni napot kivéve mindennap.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 14 ft — kr	Egész évre 16 ft — kr
Fél évre 7 „ — „	Fél évre 8 „ — „
Negyed évre 3 „ 50 „	Negyed évre 4 „ — „

Hirdetmények díja: 3 hasábos petit-sor egyszeri hirdetésénél 6, és minden következőnél 3 ujkr számítottatik. Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatásánál kedvezőbb feltételek mellett vétetnek föl. — Bélyegdíj külön 30 ujkr. — Magánvita 3 hasábos petit-sor 15 ujkr.

Arad, február 7.

= Bár lassan, de úgy látszik, biztosan tisztul mindinkább a helyzet. A mostani politikai körülmények olyanok, hogy saját ügyünk előmenetele össze van kapcsolva a lajtántuli állapotok tisztázásával, s meg lehetünk arról győződve, hogy a magyar miniszterium kinevezésével a lajtántuli politikára nézve is meg lesznek állapítva a kövendő alkotmányos elvek. E pillanatban Bécsben nemcsak a magyar ügyről folynak a tanácskozások, hanem arról is, miként s mily elvek alapján kezdessék meg a Lajtántul is az alkotmányos cselekvés. Erre nézve egy bécsi lap következőleg tudósít:

A lajtántuli tartomány-gyűlések e hó 18-án nyitattak meg. Azokhoz egy császári izenet intéztetik, oly tartalommal, hogy, miután a Magyarországgal kiegyenlítés alapjaira nézve be van fejezve, a rendkívüli reichsrath szükségtelenné lön, s ennek folytán a császár most már a februári alkotmány szerinti (szűkebb) reichsrathot hívja össze. Ezen reichsrath elé egy új hadkiegészítési törvény fog terjesztetni, továbbá a kormány előterjesztést tesz a februári alkotmány módosítására. A lajtántul a Magyarországgal kiegyenlítésre. A reichsrath körülbelül márczius közepén fog összeülni. A kormány előterjesztése még a febr. patens 13. s-ának megszüntetését s a miniszterfelelősségi törvény behozatalát fogja tartalmazni.

Ezen eljárás egészen dualistikus jellemmel bír, mely e pillanatban döntő győzelemre emelkedett. Ezen elv körüli küzdelem volt egyszersmind oka a mostani bécsi miniszterválságnak. Érdekes fölvilágosításokat nyújt erről a „P. N.” bécsi tudósítója. Beust báró, ugymond a tudósító, csak bizonyos határig volt hajlandó támogatni a rendkívüli reichsrattal való kísérletet, de oly testületről tudni sem akart, melyben a németek nem volnának képviselve. Az utolsó választások alkalmával Belcredi mindenütt a szláv jelölteket támogatta. A németek pedig, e miatt elkeseredvén, oly centralistákat is választottak követekek, kik különben megbuktak volna, de a kiknek az alkotmány iránti hűségét azért nem vonták kétségbe. Ebből az az alternatíva keletkezett, hogy vagy rendkívüli birodalmi tanács lesz specifice szláv jellemmel, vagy rendes birodalmi tanács tulajdonképpen centralistikus színezettel. Amarról, Beust báró amugy sem akart tudni, de im erről is fel kellett tenni, — hogy ha a Magyarországgal egyezkedés javaslatképen terjesztetik eléje, — oly módosításokat teend rajta, miket mi soha el nem fogadhatnánk. Így aztán a birodalom soha nem bontakozhatnék ki a circulus vitiosusból, sőt Belcredi gróf rágalmozói azt állítják, miszerint ő excoja, mint a dualismus ellenége, utóbbi időben csak azért lett némileg engedékenyebbé, mivel a hozzá, mint rendő-miniszterhez érkező hírekből tudta, hogy a reichsrath, ha nem lesz szláv, hát lesz centralista, azaz így is, amugy is ellenezni fogja a dualismust. Nem tudjuk, alapos-e ezen állítás, de ha az, akkor Beust báró alkalmasint keresztül pillantott ama szándékon, és annak meggyőzésára azon indítvánnyal

lépett elő, hogy Magyarországgal a korona végleg egyezkedjék; ez egyezkedés aztán fait accompli gyanánt terjesztessék a törvényes reichsrath elé, melynek e szerint nem maradna más teendője, mint hogy a februári alkotmányt ezen fait accompli alapján módosítsa. A magyar országgyűlésseli egyezkedést Beust báró semmi, de semmi által nem engedi többé kockára tétetni. A miniszterek többsége hozzá csatlakozván, Belcredi gróf látta, hogy sem foederalista, sem centralista eszközökkel a dualismust többé megbuktatni nem lehet, és így nem maradt egyéb választása, mint elbocsáttatását kérni. Most tehát Bécsben Beust a helyzet ura, s épen ez a leghagyobb biztosíték az ügyek szerencsés fejlődésére nézve.

Pest, febr. 5.

P. H. Gróf Andrássy Gyula, mint más helyütt is említjük, a tegnapi gyorsvonattal tért vissza Bécsből — mint halljuk — még nem mint tényleg megbízott s kinevezett miniszterelnök, — de azon meggyőződéssel, hogy a teljes magyar felelős miniszterium néhány nap múlva bizonyosan ki fog nevezetni, s így ez alkalommal azon hírről is tudósíthatjuk tisztelt olvasóinkat, miszerint gróf Andrássy Gyula (elnök és a honvédelem polgari része), D. Wencheim Béla (belügy), b. Eötvös József (közoktatás) Lónyay Menyhért (pénzügy), gróf Mikó Imre (földmiv. ipar és közlekedés) mint a jövő miniszterium valószínű tagjai bizton állíttatnak; valjon azonban Gorove, Horváth Boldizsár, s gr. Festetics György (Bécsben) az alakulandó miniszterium tagjai közé számíthatók-e már, erre nézve ahírek óránként változnak. (A „Lloyd” még Somsich Pált említi kereskedelmi miniszterül.)

E pillanatban visszük azon nagyon érdekes hírt, miszerint Deák Ferencz legfelsőbb kézirat által hivatott ma fel Bécsbe menetelre, s hogy a nagy hazafi és gróf Andrássy Gyula holnap reggel utaznak oda. Irják, hogy a miniszterium tetteges kinevezése akkor történik, ha Deák Ferencz Bécsből visszaérkezett.

A 65-ös bizottság febr. 6-iki üléséből.

Felolvastatik az utolsó ülés jegyzőkönyve.

Elnök: Andrássy Gyula gr. Miután az egész el van fogadva, következőnek a szöveg felolvasása és hitelesítése.

Ez előtt felolvastatik Várady Gábor levele, melyben kijelenti, hogy a tárgyalások alatt fekvő beteg levén, azokban részt nem vehetett, hanem mindenben a kisebbség nyilatkozásához járul, s szavazatával is a kisebbség nézeteihez járul mind általánosságban, mind részleteiben.

Vita támad, valjon e levél tudomásul vétessék vagy nem. A nyilatkozat tudomásul vétetik.

Ezután Csengery Antal olvassa a bizottság többségének véleményét.

Felolvasás után felszólal Deák Ferencz: száraz jelentést kell tenni az országgyűlésnek és mellékelni a munkát, ezzel a jegyző bizatik meg. A febr. patensről és octoberi diploma megvitatásáról szólani szükségtelenné tartja.

A jelentés az elnök és jegyző aláírásával fog beadatni.

Az elnök köszönetét fejezi ki a közreműködésért a bizottság egyes tagjainak, és feloszlatja az ülést.

A megyék rendezése és a felelős kormány.

II.

Kissé megkésett az ily czímmel kezdett czikk folytatása, miért szükségesnek tartjuk a t. olvasónak emlékeztetése hozni, hogy itt

a Tisza K. hasonló című műve és Beöthy Zs. az ellen a „P. N.”-ban arra tett észrevételeinek alkalmából arról van szó: ha valjon a megyéknek legyen-e, vagy ne legyen joguk a hozzájuk érkezett miniszteri rendelet ellenében magához a kormányhoz felírni, ha azt magára nézve sérelmesnek, vagy a curiára, mint nagy juryre hivatkozniok, ha a rendeletet törvény-, vagy épen alkotmányellenesnek találják. T. K. ezt a parl. kormányzat elvével megegyezhetőnek és szükségesnek állítja. B. Zs. pedig tagadja; 1-ör a kormány felelősséget csak úgy vállalhat, ha rendeletei feltétlenül foganatosíttatnak; 2-or, mert a parlament és kormány közötti viszonyokra nézve semmiféle harmadik hatalmat competensnek el nem ismerhet. Czikkünk első részében B. Zs. első ellenvetését igyekeztünk czáfolni; ezuttal szándékunk bizonyítani, hogy a másik ellenvetés se nyugszik biztos alapon.

Ha a megye valamely rendeletet csupán magára nézve sérelmesnek talál, és ez esetre felhatalmaztatik, hogy azon rendelet iránt, annak foganatosítása előtt felterjesztést tehessen, a mit peremtorius rövid határrnap-hoz kötve leszen tenni köteles, a megyét itt azon hatalomnak bizonynyal nem mondhatjuk, mely magát a kormány és parlament közé ékeli, mert a megye itt egyszerű folyamodó, mely jogai megóvása végett tesz lépést magánál a kormánynál, melytől a rendelet eredt, és köteles leszen azt végrehajtani, ha a kormány kiadott rendeletét módosítani magát inditva nem érezi.

Ha a megye a rendeletet törvénytelennek, alkotmányellenesnek találja, T. K. szerint joga lenne ellene a legfelső bírósághoz, mint juryhez, felhivatkozni, s talán a bíróság lenne az a hatalom, mely magát a kormány és parl. közé ékeli...? lássuk:

A kormány mihelyt valamely rendeletet kibocsát, azt az ő tényének kell tekinteni, de az ily rendelet az ország irányában csupán kísérlet gyanánt vehető, mely mint ilyen, a parlament határozatának tárgyát nem teheti. Kérés már most, hogy ha a nagyjury ily kísérlet felett hoz verdiktet, a parlament hatáskörébe avatkozó gyanánt vehető-e? véleményünk szerint nem, épen azért nem, mert a parlament csak teljesen consumált tényei felett ítélhet a kormánynak, s mig ez a teljesség be nem következik, addig a feleletrevonhatás stadiuma sem állhat be.

Hogy a kormány felelős volta a megyék hasonló hatáskörrel felruházásával jól megfér, azt előbbi czikkünkben bebizonyítani igyekeztünk.

Mondják, hogy hasonló óvszer egy alkotmányban sem foglaltatik. De ez nem döntő ok, más alkotmányban megyei szervezetünkre sincs példa a nélkül, hogy mi megyéinket politikai anomalianak tartanók. Mit szóljunk a bírói hatalomról Amerikában, hol az, specialis eset alkalmából meglevő törvényekről van jogositva ítéletet mondani, mely törvényt aztán a törvényhozás, ha az e szerint a bíróságok által desavoualtatik, elvégre is módosítani kénytelen.

Mi tette előttünk a megyei szervezetet oly becsesté, a minő, — kitűnő administra-

tioja, példás igazságszolgáltatása...? nem szolunk ezek ellen sem, de bizonynyal nem ezek tették azt oly kívánatosná, tette kétségen kívül autonomicus hatásköre, főleg pedig az, hogy a kormány hatalomterjeszkedése ellenében a megyék voltak a törvény, az alkotmány őrei. Sokszor hallók emlegetni, ez s ez nem a nemzet geniusához való; ha valami, úgy bizonynyal az fog e geniusnak megfelelni, ha a megyéknek bizonyos politikai kört engedünk, ez fogja a szerkezetnek borsát savát megadni, ez fogja azon nagy érdekeltiséget ébren tartani, melyet iránta éreztünk, tapasztaltunk. Meddő kormányellenes detonatiók, szerény vagy gyér gyűléseken elégtelen surrogatumok volnának, mint ezt előbbi cikkünkben az angol meetingek és megyei gyűlések közt vont párhuzammal bizonyítani igyekeztünk. Hagyjunk meg — mondjuk — a megyéknek annyi politikai hatáskört, a mennyi lehetséges és tanácsos, és avval hitünk szerint jót cselekvendünk.

Ne siessünk valami olyasra, a mi külföldön nincs, s mit itt kívánunk, vagy megfordítva, rámondani, ez anamolia. Ott van, hogy tovább ne menjünk, a parlamentnek azon joga, hogy a kormányt feleletre vonhassa. Nem bíró és fél-e a parlament, midőn a kormány tette, s egyben közvetve annak egyénei felett is ítélt? Nem ez-e legközelebb, a mi anomalianak látszik, s mégis — igaz talán csak *faute de mieux* — gyakorlatban van. Amerikában, például, a bíróságnak van fenntartva a kormány cselekvényeit bünvádi szempontból megítélni.

A megyék felhivatkozási joggyakorlatának mi csak jó eredményét látjuk, a megyéket ébren tartja, tehát a politikai képességet, érdekeltiséget növeli, a kormányt ovtosabbá teszi, a bírói tekintélyt emeli, és elejét veszi az alkotmányvitáknak, melyek a nemzetéletnek javára nincsenek, több nyugalmat ad, kevesebb szakgatottságot enged a törvényhozásban és kormányzásban.

Ily hatáskör azonfelül, hogy a parlamenti kormányzattal megfér, jogi szempontból is teljesen correct, az örökös megye, mint fél, felszólal, nem párti szempontból, hanem a kormány törvénytelen kísérletének

specialis okából; felszólal bíróság előtt, mely minden párti izgalomtól távol áll; ez hogy attól még inkább megóvassék, juryvé alakul s meghozza minden vitatkozás kerülésével a kérdéses kísérlet felett verdictjét, mely ha a kormány ellen szól, természetesen a rendeletet az egész országra nézve perimálja, mely hatásköre a curiának nálunk szintén nem ismeretlen, a menyiben az döntvényezési joggal birt eddig is, a mi fontosabb.

R.

A r a d, február 7.

A legnagyobb fontosságú belkérdés fejlődése mellett csak ritkán van most alkalmunk és terünk a Németországban fejlődő ügyekkel foglalkozni, s azért csak a legkiválóbb, az osztrák monarchiára is lényegesen kiható mozzanatokkal kell foglalkoznunk. Ily fontos mozzanat a most Stuttgartban Hohenlohe bajor miniszterelnök praesidiuma alatt ülésező délnémet értekezlet, melynek megállapodásai még ismeretlenek a nagy közönség előtt, de melynek indokai s végcéljai igen érdekes adatok kerültek nyilvánosságra. A berlini nagytekintélyű „Revue“ a délnémet katonai szövetség alakulása okairól következő leleplezéseket tesz:

Miként egy ügyes államférfi mindent, még a legfenyegetőbbet is saját előnyére tudja fölhasználni, úgy a francia kárpótlási követelések is a berlini kormánynak csak arra szolgáltak, déli Németországot azon szükségességre utalni, hogy a Poroszországhoz csatlakozásra buzgón törekedjék. Oly kiterjedt mérvűek voltak ama kárpótlási követelések, melyeket csak egy triumphator hallatlan győzelem után szokott szabni. Igaz, hogy III. Napoleon nem akart porosz területhez nyulni — mert a Saarvidékre való odaátalás csak igen szemérmes módon történt — de a helyett a délnémet fejedelmekkel mint birtokon és törvényen kívül állókkal akart elbánni, kiket kénye kedve szerint a francziák sértett hűségának prédául odadobhat. A császár rajnai Bajorországot és rajnai Hessent kívánta. Németország integritása többé rá nézve nem létezett; a Majnától lefelé terjedő területben csak egy tézisdarabot láttak, mit a hatalmasok tesszésök szerint gyurhattak s oszthattak el. Bajorország legszebb tartományát volt elvesztendő. E követeléseket nem mulasztotta el a porosz kormány az épen akkor Berlinben tartzkodó bajor alkudozók tudomására hozni, s őket meggyőzni, hogy csak a porosz vezénylet alá magadók hűsithatja meg a szomszéd veszélyes terveit. Már ekkor tétetett le azon egyetértés alapja, melynek eredménye most a müncheni kormány nyilatkozataiban fölismerhető. A bajor királynak a Rajnán innen és tuli birtoka biztosítani fog. Porosz- és Bajorország véd- és dacszövetséget kötnek, mely a nélkül, hogy a kihi-

vás jellemét ölténé magára, más hatalmak területkapzsiságát mérsékelni fogja.

Más oldalról is megerősítik, hogy a porosz-bajor szövetség éle ép úgy Franciaország, mint Austria ellen van fordítva. Hohenlohe hercegre Bajorország Bismarkját vélik ismerni, ki nem igen fog válogatni az eszközökben, hogy Ausztria rovására történő „annexiókkal“ Bajorország hatalmát és területét öregbítse. Az osztrák német tartományok képeznek azon objectumot, melynek megszerzése végett Bajorország Poroszországgal derűre borura szövetségelt; azért minden porosz s bajor hivatalos és félhivatalos enyhítő phrasisek nem képesek Bécsben és Párisban e tekintetben megnyugvást és bizalmat eszközölni.

A répa-cukorgyártás lehetősége és előnye vidékünkön.

Mindenkinek kötelessége tehetsége és ereje szerint a közérdek előmozdításához hozzájárulni, s különösen kötelesség azon vidéknek, hol lakunk, anyagi és szellemi javát emelni törekedni. Ezen értekezés én is közlöm egy, e vidéken még nem létező, a mezőgazdasági-technikai iparra vonatkozó szerény tapasztalataimat azon ohajtással, bár az itt mielőbb meghonosíttatnék s áldáshozóvá váljék az egész Alföldre nézve.

Hogy a szeszgyártás s a maga nemében legkitünőbb műmalomipar mily nagy hasznót hajt e vidék mezőgazdaságára nézve, azt minden értelmes egyén eléggé tudja. A dohány és repcetermelés is, kedvező időjárási viszonyok között jelentékeny jövedelmi forrást képez e vidéken. De hogy a fehér- és cukorrépa, mely okszerűen termelve, mindenütt nagyon jövedelmezővé szokott lenni, s mely a talajt nemeseíti s annak a gabonára nézve termelési képességét emeli, e vidéken mért nem természetetik meg, azt én egyedül azon körülménynek tulajdonítom, mert a mezőgazda nem lett oly gyárat, hol e termesztményét előnyösen földolgozta, tehát tőle előnyösen megvette volna.

Ily gyár természetesen nem lehet más, mint a czélszerűen berendezett s okszerűen vezetett cukorgyár. A répatermelés jövedelmezését csak melleslegesen érintve, szándékom részint szakférfiak tanulmányaira, részint saját tapasztalásaimra támaszkodva, kimutatni, miszerint e vidéken igen könnyen lehetne cukorgyárat fölállítani, s hogy e gyár igen szép virágzásnak indulhat.

Ha megfontoljuk, hogy Aradváros maga évenként átlagosan 12660 mázsza cukrot fogyaszt, továbbá Temesvár, Szeged, Budaörs, Gyula, Kiskőrös, Rad, s Erdélynek egy nagy része összesen legalább 3-szor annyit, tehát 37980 mázsát fogyasztanak, ha egy mázsza cukor árát 32 fra tesszük, akkor az évi forgalom minimuma 1 620,480 fra tehető. Ezt figyelembe véve, majdnem bámulni lehet, hogy itt eddigelé nem létezik még cukorgyár, pedig egye-

TÁRCZA.

EMLEKBESZÉD

Báró Jósika Miklós

felett.

(Jókai Mór től.)

Másfél százada mult, hogy Erdély utolsó önálló fejedelme, mint a krónikáiról mondja, egy szívserinti házasság estéjén az erdélyi fejedelmi süveget a násznyszolya alá vágta — örökre; hogy senki se vegye azt fel onnan többé, — s midőn két évtizeddel később Rodostó partján az utolsó történelmileg nagyszellemű magyar is megszűnt hazája nagyságáról álmodni, nagyobb hazát és nagyobb álmokat keresve; akkor kivette Clio történetíró tollát az utolsó magyar krónikás kezéből, s nehogy a mult ábrándjait tán a fuvolás Euterpe folytathassa, a bölcs Lobkovitz összetörte a tárogatókat is, mik a régi dal szövegére emlékeztetnének. Maguk az istenek és a miniszterek is azt hitték, hogy Magyarország története ezentul csak a régen multé, azzal be van számolva a fatumnak.

És úgy látszik, hogy igazuk is volt; mert a mik azontul maradtak ránk apáink viselt dolgaiból, azok nem egy nemzet történetének ércslapjai, hanem csak egy hűséges jobbágy szolgálati bizonyítványainak gyűjteménye, sűrűn tarkítva kiadatni elefelejtett szegődési bérek hátralékaival.

A nemzet megvolt, a nemzetre szükség volt, a nemzet élt, a nemzet tett, küzdött még azután is; de történelmi alakjai nem voltak többé, kik a tömegből kiemelkedve, a népsors alakulását erős kezekkel intézik. Az óriási fejedelmi alakok helyébe, kik zászlókkal jártak Bécs körül, a hon igazait védve, hajlongni tanult udvaroncok léptek, jól formulázott ohajtásokkal, sokkal szerencsésebbek amazoknál; mert ők már be is jutottak Bécsbe, — ott is maradtak, — el is feledték hazájuk szent fájdalmait, nemzetük megvetett nyelvét egyútt. A történelmi országgyűlések helyébe beültek a csendes törvényhozók, kik nem tanácskoztak nemzetük

nyelvén, mintha két idegen jött volna össze, egymással megértendő, hogy egy harmadik idegentől, mit kellene kérni? S ha néha megnyílt is az a mező, hol a harci kedv, az ősi szíverő, dicsvágya célját kitűzve találta, s ha ott is hévvel, önáldozatra készen jelent meg a magyar nemzet, ott sem folytatta hazája történetét; vívott, vérzett, elesett, vagy hazatért: egy koszoru nem jutott számára, egy fényes nevet nem ígatott a világtörténelembe, csupán egy óriási erőfeszítés emlékét, melyről mindössze annyi lön följegyezve, hogy akkor ez által fentartá Európa fenyegetett symetriáját — és önmagát elfogyasztá; mert az erőfeszített harcz után a népszámlálás csak két millió s néhány százezer magyart mutatott fel. És e megfogyása is nem érdemei magasztalására, de fogyatkozásai szemrehányásául szokott fölemlégettni.

Hogy lett volna történetírója a történettelen kornak?

A közelmúlt századból alig maradt egyéb emlékirata a magyar nemzetnek az országgyűlések naplójánál: az akkori társaséletet néhány törtükör darab mutatja Gvadányitól, keserű gunyoros élethűséggel.

A magyar őstörténelem kutforrásai ritkaságuknál fogva kevesekre nézve voltak hozzájárulhatók; a tanodákban gondoskodva volt róla, hogy az ifjuság a hazai történelemből hosszasan tanulmányozza az ő- és középkort, mentül kevesebb ideje maradjon a legújabb korszakon keresztülfutni; — egész nemzedékek nőttek fel, melyek minden tanfolyamot bevégezve, az utolsó századok nemzetünket érdekellett eseményeinek előadásáig el nem jutottak. Nem maradt már arra idő. Elég volt azokból rövidségnek okáért a fejezetek czíme, a bevégezett tények időszámítási adataikkal, a harczokból a békekötések s aztán a fejedelmek trónralépte és halála. De honnan is merítették volna a meghamisítatlan történetet, a szigorú censurának gondja volt rá, hogy Castalia forrásának ne minden pontján ihassék a halandó, a nyomtatványokat Argus szemei őrzék; a legtöbb tanodában írott kézikönyvek szolgáltak a magyar történelem tanulmányakép: jó szerencse, ha egy-egy lelkesebb tanár azt a fáradságot vette ma-

gának, hogy azokat magyarázataival kibővítse. Történelmi olvasókönyv a közönség kezén Magyarországrol is édes kevés. Erdély története pedig alig említettett már a magyar nemzeté mellett.

A költészet panaszkodott, hogy nincs elég lelkesülés a honfiakban a nemzeti mult iránt: a honleányok nem gondoltak arra, hogy az ő gyermekeiknek összesége egy nemzet. Szürke, egykedvű színezete volt ez a kornak; hasonló azon kődös napokhoz, miken nem lehet kiismerni, hogy virradatra jár-e az idő, vagy alkonyodik e. Kötött és kötetlen beszédben mind a közönség részvétlensége volt felpanaszolva.

Ekkor támadt Jósika Miklós.

Tünemény volt, rögtöni és meglepő. Meglepő azokra nézve, kik épen nem ismerték, még inkább meglepő azok előtt, akik már ismerték, s azon kezdő fellobbanásokat, miket Jósika szelleme korábban tett, indokolt kicsinyléssel fogadták.

„Abafi“ volt első regényének czíme, melyet világléle bocsátott.

Jól emlékezem most is a hatásra, melyet e mű gyakorolt rám.

Én is poéta voltam akkor: — nem poéta a szó olympi értelmében, hanem csak poétadiák, a humaniáramban használt technicus terminus szerint, kinek keserves kötelessége a pieridák berkeit mivelní.

Egy egész új világ tárult Jósika művében elém: Nemzeti alakok, a hogy valóban élniök, szólniök, tenniök kellett: őstypusai a régi magyar sajátságoknak, úgy odaállítva nem csak viseletükben, alakjaikban, arczvonásaikban, de lelkünk következetes eszmejártában, tetteik indokaiban, végzetük teljességében, hogy mindenkinél azt kelle mondani: ezek valóban a mieink: látjuk, értjük őket: velük érzünk, magukkal ragadnak: — és az idők és a helyek, hová magukkal ragadtak, a mi saját történetünk kora valóban, a mi saját hazánknak arculatja.

S minő ragyogó ecsettel volt rajzolva ez arculat! A méltóságos bérczek classicus szépségű hazája, tiszta látkörével, andalító távolával, mosolygó völgyeivel, megszólaló erdőivel; a pazarló természet tündérszeszélyei, s köztük a még épen álló ősi

sült erő s jó akarat mellett ez nem is ütköznék oly nagy nehézségekbe, mint némelyek hiszik.

A megboldogult gróf Zelensky több évvel, korán történt halála előtt nagy érdekeltséget tanúsított a répatermelés s evel szorosán összefüggő répacukorgyártás iránt. Ő Eötvenesen s több bányásági birtokán repát termesztett, s ezt a cukortartalom kitudása végett tudós vegyészek elemzése alá bocsátá. A bécsi egyetemtől, hol az elemzés történt, azon választ nyerte, hogy az ugynevezett sziléziai cukorrépa 14.5% cukortartalommal e tekintetben a lehető legelőnyösebb. Ugyancsak a boldogult gróf a már szinte meghalászott Klapka Józsefet reá birta, hogy a leghirvezebb répatermelőknél az előnyös répatermelés s ennek jövedelmezősége iránt adatokat szerezzen. Ezen adatok már 1862-ben e cikk írójának adtak át, hogy azok tekintetbevételével egy tervet készítsenek egy répacukorgyár előnyös felállíthatása iránt.

(Folytatjuk.)

W. Konstantinápoly, jan. 29. Fővárosunk keresztény lakói szokatlan aggodalomban szenvednek. Jelenségek merülnek föl, hogy az elkecsereedett oszmánok egész csendben folyó előkészületeiből a legrosszabbat lehet következtetni. Oly fanatizmus, mint milyen most az itteni igazhívők közt uralkodik, még a gyászos emlékü 1821-ik évben sem volt észlelhető. De a legszomorubb a dologban az, hogy a vezénylő államférfiak, sőt maga a szultán is hasonló gondolatoktól van eltelve. Mint tény, Ali basa következő a diplomatiái testhez intézett szavait közölhetem önnek: „Uraim! mi is értjük a westerséget, a forradalommal szövetségre lépni, de a mi forradalmunk a fanatizmus szülötte!” Ezzel a miniszter az ázsiaiak legborzasztóbb szenvedélyeinek szabadon bocsáttatásával fenyegetődzött; a követek megérték e komoly intést, s azonnal a Bosporusban állomásozó hajók küldését kérték. Minden, mi a szultán helyzetéről hallatszik, hozzájárul egy sicíliai rémj miatti félelem fokozására. A padischa a leglátnálabb gyűlölettel van a „giaurok” ellen eltelve. A báró Beusttól megindított és Mousnier valamint annak londoni collegaitól támogatott actio, már most a mocsárba hasztalanul beledobott kőnek tekintetik, s már csak azért sem leend eredménye, mivel a szultán egyik tanácslója sem merészel ura elbe engedményi javaslatokkal járulni. Az is kétségtelen, hogy Abdul-Aziz tábornokaitól megcsalatt; Kreta most inkább mint valaha, azon helyzetben van, hogy szabadságát kivívja, miután a „Panhellion”-on kívül még a „Hydra” nevű görög hajó s a szigetbelieknek szakadatlanul önkényteseket, ruházatot, élelmet és hadi szereket szállít.

Thessaliában a muschir csendesítő jelentései daczára, hogy mindenütt csend és béke honol, a fölkelés a kifejllettség magas fokához jutott. Macedonia is megtett minden előkészületeket egy fölkeléshez, s csak a szigorú tél halasztotta még el pillanatnyira

a kitörést. Még az arnauták is szövetségbe a macedoni, thessaliali és epyrusi hellenekkel. Mindehhez oly pénzüszükséglet uralkodik, milyen még itt soha sem fordult elő, s az olvasó arról magának fogalmat szerezhet, ha biztosítom, hogy a porta 50 és 100,000 piaster (egy piaster a mi pénzünk szerint 10 új krajczár) összegnyi kölcsönöket kötött itteni bankárokkal, csak hogy a hivatalnokoknak a ramazan-ünnepekre egy kis pénzt juttathasson! A tartományok kormányzói parancsot kaptak gyorsan, mint csak lehet, pénzt a fővárosba küldeni — de honnan vegyék azt, ha csak az alattvalókat a szó teljes értelmében kirabolni nem akarják. Leginkább ez okból mondták föl a nemrendes csapatok a fegyelmet, és egy igen magas állású államférfi mint bizonyost állítá előttem, hogy a szultán alig számolhat már a rendes katonaságra is. S ezen valódi siralmas helyzet daczára az ulemák (és pártjok a szultanig terjed) a keresztények elleni vallásháborút sürgetik, úgy hogy már ázsiai hordák a görög határookra küldettek, hogy az első parancsra Görögországot megrohanják és ott tüzzel vassal — Mahomed nevében pusztítsanak! Ez a megozófolhatlan tényállás, s az atheni török fővezér már megkapta a rendeletet, az első görög önkényes csapatoknak a határon átkelésékor, Görögországot azonnal odahagyni. Szóval: a helyzet a borzasztó keleti válság kitörésére teljesen érett!

Külföldi tudósítások.

London, febr. 5. Az alsóházban a kormány többféle bill jelent be, de nem a reformbillt. A felsőházban megkezdődött a felirati vita. Russel további kalamitásoktól fél némely államok hódítási szeleme miatt, nevezetesen Poroszországtól. Russel egy jó miniszteri reformbill támogatását igéri. Mindkét ház tultelve volt.

Párisban nagyon biznak abban, hogy a trónbeszéd, melylyel a császár a kamarákat meg fogja nyitni, nagyon békés szellemű lesz, ezenfölül igen szabadelvű, és főként azon rossz benyomást igyekszik majd eltörölni, melyet az „épület megkoronázására” vonatkozó s a január 19-ki levélben foglalt pharis idézett elő.

Bukarest, febr. 5. A kamara megszavazta az igazságügyi és belügyi költségvetést.

A „Vidovdan” a szerb fejedeleme a tisztekhez intézett beszédéhez azon megjegyzést teszi, hogy azon nap, melyen a fejedelem e szavakat mondotta, jelentőségteljes, s pedig ránk, valamint a szerb nemzet jövőjére nézve. Szerbia helyzete azon ok, mely miatt népe fel van fegyverezve; e gondolatban tükrözik vissza azon irányzat, mely a fejedelmet a szerbek nemzeti jövőjét illetőleg vezérli. Szerbiának erős hadsereggel kell birnia, hogy feladatát Keleten teljesíthesse. A katonai erővel azonban csak az alap van megvetve: tényeknek és pedig nagy tényeknek kell bekövetkezni — az idő komoly.

várlakok, a boldogabb kor mesemondta bőségével, a nemzetiesen jellemző ősi pompával csarnokaikban; lakálys otthoniassággal minden szegletükben; mindez oly megkapón, oly elevenen, oly tárgyíven volt élénk rajzolja, hogy az olvasó egy másik otthonára vélt találni s ez otthonban megszerette Erdélyt, s azon alakokban, mik e szép táj történetét szerelmükkel, haragjukkal egybefűzték, szívéhez csatolta egy különválasztott tertvérhaza sorsát.

Mindaz új volt, mondhatni: ismeretlen, a mit Jósika elének tárt történelmi regényeiben.

Ujak a tájak, mikbe elvezetett, — s ha a költő néha hosszasan elandalog egy néma táj lerajzolásánál, ne ítéljük meg érette: a történet szelleméhez tartozik az, a kedély külső alakját adják e tárgyak vissza, s a köztűnk megjelenendő alakok nászhozománya az mind; — ujak voltak az alakok, mik regényeiben egy hiven rajzolt korszak jellemét tüntetik fel, — új volt a költői alkotás neme, mely egyfelől a mindennapin, másfelől az érzéken tul-lépve, a legmagasabb eszményítés mellett mindig élő alakot teremtett, ha hőse óriás volt is köztűnk, de ember volt és ösmerősök; az érdeket legjobban feszítő mesében mindig valószerűt, igazat nyújtott, s midőn alakjait a megszokott regényhősöknél egy fejjel magasabbra idomítá, egyuttal arról is gondoskodott, hogy lábaik mindig a biztos földön járanak.

Első regényét Abafi követte az „Utolsó Báthory”, — a „Csehek Magyarországon” s az előttem legbecesebbnek tartott, mert legtöbb teremtő erővel és legragyogóbb költészettel alkotott „a költő Zrínyi” regénye. Apróbb közbeeső műveit nem számítom elő, miután nem feladatom e helyen összes irodalmi működésének rajzát adni, de egy költő hatását inni le, melylyel korára gyakorolt.

Minden egymásután következő műve fokozta előrebocsátott társai hatását, s e hatás egyetemes volt; kiterjedt ez az olvasóközönség minden osztályára, utat tört a honi irodalomnak az eddig elzárkózott főrangu sphaerákba is, miknek eszmekörét, életbölcsészét ismernie elég szerencsés helyzete volt, miután maga is ezekben nyszerkedett föl, azzal a különbséggel, hogy míg a magyarországi főrend, ez időben, mint a korszellem újabb lendületét, új

vivmányképen kezdé fogadni a nemzeti nyelv kultusát, addig ez az erdélyi főrangnak, mint örök traditio, mint mindennapi légkör foglalá el a czi-meres termeket: innét az erdélyi kifejezésekben az elegans, válogató s kimélyes modor, mely utóljára az embert magát is jellemzi. Legtöbb erdélyi írón meglátszik az ma is, hogy Erdélyben a diplomatia nyelve is magyar volt.

De félreismerhetlen hatásuk volt a hazai irodalomra is Jósika legelső műveinek: nem az utánzó epigonokat tekintve, kik finom lábnyomait szélesre taposni indultak; de a valódi tehetségeket, kik a nélkül, hogy őt utánoznák, mint a gyémántot csak a gyémánt köszörűli, saját adományaikat az ő előnye in nemesíték. Írók, kiknek lángelméje előbb dagályos érzékenységben kereste virtuozitását, Jósika megjelenése után láthatólag megtértek az élet valódi költészetének tanulmányozásához; mások, kik mély lélektani buvárlatokban csak az érzelmek és reflexiók aknázatát vették költészetnek, Jósika után az alakító jellemfestésben is versenyezni kezdtek vele; új maradandó tehetségek ébredtek utána, kik az általa kezdett korrajzolás, a mult egyénítését a clasicitásig tökélyesíték.

Igy Jósika Miklós minden újabb regényének megjelenése egy-egy ünnep volt az olvasóközönségre, egy-egy diadal az irodalomra nézve.

S valamint Scott Walterről elismerik azt, hogy regényeivel utbaigazította a komoly történetirodalmat, mely utána kezdett jellemző korrajzokat Anglia történelméből, mint a mormann és szász népfajok közötti társalmi villongásokat buvárlataira méltatni, s későbbi történeirók ő utána találták helyesnek regényirói részletességgel alkotni a történelmi főbb eseményekből egészszé kidomboruló képleteket; — éppen úgy ki lehet mutatni, hogy Jósika Miklós, a regényíró, egész phalanxát sorakoztatá maga után a korrajzok figyelmes összeállítóinak, az emlékiratok buvárlóinak, kik az általa bemutatott kort még bővebben ismertetni törekedtek s kiket a közönség most már érdekeltséggel fogadott, nem úgy, mint pár évtizeddel előbb az e téren megindult száraz tudományos kísérleteket.

(Folytatása következik.)

A „Zukunft”-nak írják: A törökök Szerbiában a lakásokat csak rövid időre fogadják ki. A török várparancsnok nem fizeti le azon összegeket, melyekbe a török várterületbe eső házak iránt azok kisajátításánál, a tulajdonosokkal megegyezett.

Az „Alföld” magán távsürgönye.

Bécs, február 7. A „Wiener Ztg” pén-teki (holnapi) száma egy február 7-éről kelt császári kéziratot közöl gr. Belcredihez intézve. A kéziratban gr. Belcredi saját kérelmére a minisztertanács elnökségétől, az állam- és rendőrminiszterium vezetésétől fölmentetik, földiszittetvén ezen alkalommal a szent Istvánrend nagy keresztjével. Egy másik császári kéziratban báró Beust, eddigi állásának meghagyása mellett a minisztertanács elnökévé kineveztetik, s további rendelkezésig ideiglenesen megbízatik az állam- és rendőri miniszterium vezetésével. Ugyancsak 7-ről kelt császári pátens rendeli, hogy a febr. 11-re egybehívott tartománygyűlések csak ugyan e hó 18-án nyitassanak meg.

Vegyes tudósítások.

* Egy bécsi lap szerint már bizonyos, hogy gr. Andrássy Gyula miniszterelnöknek, Lónyay pénzügyminiszternek fog kineveztetni. A többi személykérdés még nincs eldöntve.

* Gr. Andrássy Gyula, a mint mult kedden Bécsből Pestre érkezett, azonnal a Deáklubbba ment, hol sok képviselő, köztök Deák is, várakozott reá. Belépésekor harsogó éljenekkel fogadák, mire a képviselők nagy része eltávozott s csak néhány a legbizalmasabb körhöz tartozó maradt ott, kik már azon nap értesülhettek a Bécsben megállapított dolgok legújabb állásáról.

* Jól értesült körökben állítják: alapos kilátás van arra hogy ő Felségeik a császár és császárné legfeljebb f. hó 20-ig legmagasb látogatásukkal szerencsésitik hazánk fővárosát.

* Simor ujonan kinevezett primás szerdán délben ünnepélyes kihallgatásban fogadtatott Császár ő Felségétől, s az nap Falcinelli pápai bécsi nuntius, tiszteletére diszlakomát adott, melyben a legfőbb egyházi és más kitünőségek hivatalosak voltak.

* Egy ismerősünk írja nekünk: Szerdán éjjel Lestyán Jánosnak a magyar utcában létező csárdája oly számos minden rendű vendégeket fogadott magába, mint ez bárhol is csak ritkább esetben történik. Az alkalmat az adta, hogy Lestyán az ő csárdájának a „Csokonai csárda” czímet adta, e czélből Csokonai arczképét festette, s szerdán történt e kép leleplezése, mi össze volt kapcsolva tánczvigalommal. Ne gondolja senki, hogy e leleplezés olyan volt, mint mikor nevezetes szobornak tartják leleplezési ünnepélyét. Egyszerű, de kedélyes és őszintén hazafias volt a csárdaiünnep. Egy többek által erre fölhevített vendég fölállt a székre, beszélt arról, ki volt Csokonai, miről és miként dalolt, s fölavatván a csárdát Csokonai-csárdává, mint ilyenben a legelső szó a haza éltetése volt. Szóla éltette még Deák Ferenczet s magát a csárdást. Utána többen beszéltek, ezek többnyire a napi politikára vonatkozva, úgy hogy e pillanatban népgyűlést gondolhatánk magunk előtt. De ez rövid ideig tartott s azonnal ismét elkezdődött a táncz, míg az egyes szobákban a férfivendégek egy része mulatozott, toastirozott, a dalárda néhány tagja szépen énekelt. Nem szabad még azt is elfelejtetni, hogy a csárdás e nap emlékére a vendégek között Csokonai munkáit sorsoltatta ki, a mely czélből az érkező vendégek nevei a bemenetel alkalmával följegyeztettek; volt még étverseny egy aranyért, mely egy fánkba volt rejtve. A munkát H. J. ur, az aranyat pedig S. k. a. nyerte el. Egy szóval, oly kedélyes mulatság volt az, mely minden jelenlétét kielégített, pedig bizony nagyon szűkre volt mérve a hely a nagy sokaság miatt. —x—

* Igazítás. Lapunk tegnapi számában a színügyi választmány válaszában végén sajtóhibából néhány szó kimaradt, mit ezennel kiigazítunk. Ugyan is e helyett: „részt elferditésekből állókra, felelni nem fog”, — a következőket kell olvasni: „részt koholmányból, részt elferditésekből állanak, felelni nem fog.”

Nemzeti színház Aradon.

Ma pénteken, febr. 8-án adatik: „ERNANI.” Opera 4 felv., irta Piave, zenéjét szerző Verdi.

Távirati tudósítás

a bécsi börzéről 1867. február 7 én

5% Metalliques . . .	61.50	Hitelintézet	175.80
Nemzeti kölcsön . . .	70.80	Váltó Londonra	127.90
1860. évi kölcsön . . .	86.70	Ezüst	126.75
Bankrészevény	743.—	Arany	6.05½

Felelős szerkesztő: Környei János.

BÉCSI BÖRZE feb. 5.		Adott	Tar-		Adott	Tar-	Bécsből Pest és Arad felé.		Czepléd ind. 9 órákor 49 „ regg.
Államadósság.		ár	tott ár	Iparrészvények	ár	tott ár		Bécs indulás 8 órákor — percz este.	Ladány „ 2 „ 5 „ délut.
3% osztrák érték . . .	56 60	56 80		Nemzeti bank	7 8 —	740 —		Pest „ 6 „ 31 „ reggel.	B.-Ujfalú „ 3 „ 14 „ „
5% Metalliques . . .	61 —	61 25		Hitelintézet	174 20	174 30		Czepléd indulás 9 órákor 34 percz reggel.	N.-Várad érk. 4 „ 31 „ „
1% „ . . .	47 25	47 75		Escompte-bank	627 —	629 —		Szolnok „ 10 „ 42 „ „	
5% nemzeti kölcsön . . .	71 50	71 70		Lloyd	185 —	187 —		Mező-Túr „ 12 „ 17 „ „ délután.	
Földterhermentesítés.				Dunagőzhajózás	483 —	485 —		Csaba „ 2 „ 43 „ „	
Hagyar	72 40	73 —		Posti lánchíd	365 —	357 —		Arad érkezés 4 „ 40 „ „	
Bánsági, horvát, szláv . . .	70 50	71 —							
Erdélyi	68 25	68 75		Elsőbbségi kötvények.				Kassáról Pest és Bécs felé.	Postai menetrend.
Záloglevelek.				5% Lloyd	92 50	93 —		Kassa indulás 5 óra 12 percz reggel.	Pestről. Érkezik mindennap 5 1/2 órákor este
Osztrák nemz. bank, 10 éves	105 —	—		5% Dunagőzhajózási	94 —	95 —		Miskolcz „ 7 „ 55 „ „	N.-Szebenből érk. 4 1/2 órákor reggel
„ kisors. ezüst . . .	97 50	98 —		Váltók (devisek).				Tokaj „ 9 „ 37 „ „	Temesvárról „ 12 „ „ d. e.
„ osztr. értékt. . .	92 80	93 —		három hónapra	— —	— —		Nyiregyháza „ 10 „ 39 „ „	Váradról „ 9 „ „ „
Magyar földhitelint. 5 1/2 %	87 75	88 25		Amsterdam (100 holl. frt.) . . .	— —	— —		Debreczen „ 12 „ 19 „ „ déltől.	Battonyáról „ 9 1/2 „ „ „ d. e
„ 10 évi jövedékjegy 6%	— —	— —		Augsburg (100 déln. frt.) . . .	107 75	107 75		P.-Ladány „ 1 „ 57 „ „ délután.	Jászashelyről „ 4 1/2 „ „ „ d. u.
Sorsjegyek.				Frankfurt (100 déln. frt.) . . .	107 75	107 90		Szolnok „ 4 „ 43 „ „	Indul: naponként Jászashelyről 7 órákor reg
1839-ki sorsjegyek . . .	144 50	145 50		Hamburg (100 M. B.) . . .	95 50	96 —		Czepléd érkezés 5 „ 46 „ „ este.	Battonyára „ 4 1/2 „ „ „ délt.
1854-ki „ . . .	78 50	79 —		London (10 L. St.) . . .	128 75	128 90		Pest „ 8 „ 40 „ „	N.-Váradra Simándon át 6 „ „ délt.
1860-ki „ . . .	87 20	87 40		Páris (100 frank.) . . .	51 10	51 20		Bécs „ 6 „ — „ „ reggel.	Temesvárra 12 „ „ délt.
1864-ki „ . . .	82 70	82 90		Pénzmemek.				Bécs és Pestről Kassa felé.	N.-Szebenbe 7 „ „ este.
„ „ 100 frt . . .	— —	— —		Császári arany	6 05	6 06		Bécs indulás 8 óra — percz este.	
„ „ 50 frt . . .	— —	— —		Korona	— —	— —		Pest „ 6 „ 31 „ „ reggel.	
Hitelintézet . . .	100 frt	130 75	131 —	Napoleonsd'or	10 23	10 24		Czepléd „ 9 „ 49 „ „	
Gőzhajózási . . .	100 frt	88 50	89 50	Porosz tal.ér	1 89	1 90		Szolnok „ 10 „ 57 „ „	
Júdai . . .	40 frt	26 50	27 50	Orosz imperialok	10 50	10 53		P.-Ladány „ 1 „ 33 „ „ délután.	
Eszterházy herceg . . .	40 frt	98 —	100 —	Ezüst	126 25	126 75		Debreczen „ 3 „ 5 „ „	
Salm „ . . .	40 frt	30 50	31 50					Nyiregyháza „ 4 „ 33 „ „	
Pálffy „ . . .	40 frt	26 50	27 50					Tokaj „ 5 „ 31 „ „ este.	
Clary „ . . .	40 frt	25 —	26 —					Miskolcz „ 7 „ 24 „ „	
St. Genois gróf . . .	40 frt	24 —	25 —					Kassa érkezés 10 „ 21 „ „	
Windischgrätz hercz. . .	20 frt	18 —	19 —						
Waldstein gróf . . .	20 frt	22 75	23 25					N.-Váradról Pest és Bécs felé.	
Keglevich gróf . . .	10 frt	14 —	15 —					N.-Várad ind. 10 óra 27 p. délelőtt.	
Vasuti részvények.								B.-Ujfalú „ 11 „ 50 „ „	
Éjszaki vaspálya . . .	1630	1633						Ladány érkez. 12 „ 58 „ „ délután.	
Államvaspálya . . .	207 20	207 40		Arad indulás 10 órákor 15 percz délelőtt.				Czepléd „ 5 „ 46 „ „	
Déli vaspálya . . .	206 —	206 50		Csaba „ 12 „ 7 „				Pest „ 8 „ 40 „ „	
Nyugati vaspálya . . .	140 —	140 50		Mező-Túr ind. 2 órákor 27 percz „ délután				Bécs „ 6 „ — „ „ reggel.	
Tiszai vasut . . .	147 —	147 —		Szolnok „ 4 „ 20 „					
				Czepléd érkezés 5 „ 31 „ „ este.				Bécs és Pestről N.-Várad felé.	
				Pest „ 8 „ 40 „ „				Bécs indulás 8 óra — p. este.	
				Bécs „ 6 „ — „ „ reggel.				Pest „ 6 „ 31 „ „ regg.	

GABONAÁRAK			
a pesti piacon február 6.			
Alsó-austriai m- ró szerint	Súly font szerint	Leg- alsó ár o. é	Leg- mag ár o. é
Biza, bánati uj . . .	86-87	6 50	6 75
„ tiszavidéki . . .	86-87	6 50	6 75
„ fehérvári . . .	85-86	6 55	6 65
„ bácskai . . .	85-86	—	—
Kétszeres . . .	80-81	4 60	5 —
Ross . . .	87-70	4 60	4 70
Árpa, sörfőzészre . . .	69-70	3 60	3 70
„ etelésre . . .	68-70	—	—
Zab . . .	44-46	1 90	1 95
Kukoricza . . .	78-82	3 80	3 90
Köles . . .	80-82	3 10	3 30
Paszuly . . .	86-88	6 30	6 60
Rapca, őszi . . .	—	6 12	6 25
„ téli . . .	—	—	—

Fele árért szállit
urak-, hölgyek- és gyermekeknek
az első és legnagyobb
vászonraktárnak központi raktára
Bécs, Stadt, Tuchlauben 11. szám alatt
a legolcsóbb és legjobb kész vászonmunkákat minden nagyság és minőségben, valamint vászon-gatyákat, fehér és pompás színes ingeket minden nagyságban a legújabb divat szerint, és oly meglepő olcsó áráért, hogy a legkisebb megrendelés továbbra is a legnagyobb megrendeléseket idézi elő. Az alant következő árak állításom bizonyosságát szolgálják, és a n. é. közönség figyelmébe ajánlom.
Kész uri-ingek, legjobb kézimunka.
Fehér-fonaltú vászoningek, sima . . . 3 ft — helyett csak 1 ft 50 kr.
Finom nemű ráncos mellel . . . 4 ft 50 helyett csak 2 ft 30 kr.
Finom irhoni v. rumburgi ingek . . . 6 ft — helyett csak 2 ft 80 kr.
Finom hollandi vászoningek . . . 6 ft 50 helyett csak 3 ft.
Finom rumb. kézzelfont ingek . . . 7 ft 50 helyett csak 3 ft 50 kr.
Legfin. rumburgi ingek, legszebb kézimunka 10 ft — helyett csak 4 ft 50 kr.
Legfinomabb belgiai batist vászonból 12 ft — helyett csak 5 ft 50 kr.
Fehér és színes shirting-ingek.
Uri-ingek fehér shirtingből . . . 3 ft — helyett csak 1 ft 80 kr.
Legfinomabb francia shirtingből . . . 4 ft 25 helyett csak 2 ft 80 kr.
Legújabb dessins színes ingek . . . 2 ft 50 helyett csak 1 ft 80 kr.
Pompás színes shirting-ingek . . . 4 ft 50 helyett csak 2 ft 50 kr.
Valódi francia színes batist-ingek . . . 6 ft 50 helyett csak 3 ft.
Legújabb fehér bálíngek, igen finom . . . 6 ft 50 helyett csak 3 ft 50 kr.
Kész női ingek,
legszebb kézimunka és kézikötés.
Sima vászon-nőingek húzással . . . 4 ft — helyett csak 1 ft 90 kr.
Finom schweiczi ingek reddős mellel . . . 5 ft 50 helyett csak 2 ft 50 kr.
Uj divatu sziv- és raveurban kötött . . . 6 ft 50 helyett csak 3 ft 50 kr.
Eugenia, új divatu, kötött . . . 7 ft — helyett csak 3 ft 50 kr.
Mária-Antonia fűzőny-ingek . . . 6 ft 50 helyett csak 3 ft.
Victoria, valódi Valenciennes-val kötött 16 ft — helyett csak 7 ft.
Finom vászonból, burkolva . . . 5 ft — helyett csak 2 ft 80 kr.
Divat-ingek, legfinomabb belfast vászonból hurkolva 6 ft 50 helyett csak 3 ft 80 kr.
Női alsó-nadrágok legfinomabb shirtingből 4 ft — helyett csak 2 ft.
Női nadrágok kötve, legfinomabb vászonból 6 ft — helyett csak 2 ft 80 k.
Női éji mellényke, angol shirtingből . . . 5 ft 50 helyett csak 2 ft 80 kr.
Diszes, szépen kötött mellényke . . . 12 ft — helyett csak 5 ft 50 kr.
Legfin. mellényke, valódi valencienne-val 20 ft — helyett csak 10 ft.
Női éji ingek ho szu ujjakkal . . . 3-3 50-4 ft 50 krig.
Legfinomabb vászon felfigatyák.
1 frt 20 kr.—1 ft 50 kr., — legfinomabb rumburgi 2 frt 20 kr.
Irhoni szövet, 48 rőf . . . 34 ft — helyett csak 17 ft.
Legfinomabb irhoni vagy rumburgi, 50 rőf 60 ft — helyett csak 24 ft.
Jó vászon-zsebkendők, fél tucattja . . . 1, 1 ft 50 kr., 1 ft 80 kr.—2 ft.
Legfinomabb zsebkendők batist-vászonból, fél tucattja 2-2 ft 50 kr.
Divatos uri nyakkendők, fél tucattja . . . 1 ft 50 1 ft 80, 2 ft.
Jó fehér és színes uri harisnya, fél tucattja . . . 2-2 ft 50, 3 ft 50 kr.
A legjobb francia flanel-ingek mindenféle színűek, simán és reddőze, különösen köszvény és meghűtés ellen óvszerűül szolgálnak, 3 ft 50, 4 ft-4 ft 50 kr.
A kelmék tisztasága és valódiságáért kezesség adatik. Ingek, melyek a testhez nem állanak, visszavetnek.
Megrendelések a legtovábbi vidékekre utánvét mellett teljesítenek. — Megrendeléseknél különösen kéretek a nyakbőség beküldése.
An das Central-Depot der ersten Lein-
Czim: wäsche-Niederlage des Louis Modern,
Wien, Stadt, Tuchlauben Nr. 11.

Árverési hirdetés.
Szab. kir. Arad város árverő-törvény-székének 1867. évi 474. sz. végzése folytán közhírre tétetik, miszerint néhai Bogya Mundrutz Mária hagyatékához tartozó szerbutekai 17. sz. ház és telek f. é. február 22-én mint 1-ső árverési határron 1263 ft 40 kr. becsáron vagy azon felül, és f. é. márcziushó 22-én mint 2-ik árverési határron a becsáron alól is mindenkor d. u. 3 órákor az aradvárosi telekkönyv hivatali helyiségében elárvereltetni fog.
Az árverési feltételek alólírottál megtekinthetők.
Arad, február 4. 1867.
Prohászka Ferencz,
tanácsnok.
Árverési hirdetés.
Gross Simon részére Duschák Terézről lefoglalt öltönyök, fehérkuha és ágyneműek Arad sz. kir. város tek. törvényszékének 9494. és 9495/1866. sz. végzése nyomán f. é. február hó 13. d. u. 3 órákor utóbb nevezettnek püspökutcai házában végrehajtásilag elárvereltetnek.
Aradon 1867. február hó 5-én.
Szekulics János,
tanácsnok,
mint végrehajtó bíró.
Árverési hirdetés.
Közhírre tétetik, miszerint Arad-megyét törvényszékének 5879/1866. sz. alatti végzése folytán Petrik Vaszilije felperesnek 52 ft tőke és járuléka követelése kielégítése tekintetéből alperes ifj. Nyisztoru Mihály ingatlanai u. m. a Kovaszinczi tjk 502. sz. a. jegyzett 80 ft-ra becsült szőlő 1145. sz. a. jegyzett 200 ft-ra becsült szőlő Kovaszincz községében mindenkor délelőtt 10 órákor 1867. évi február hó 21. napján becsáron felül vagy becsáron, mi ha ekkor meg nem ígértetnék 1867. évi márcziushó 27. napján becsáron alul is végrehajtási árverésen el fognak adni.
Az árverési feltételek alólírott végrehajtó bírónál megtekinthetők.
Galsa, 1867-dik évi január hó 30-ik napján.
Papp György,
t. m. esküdt m. végreh. bíró
Árlejtési hirdetés.
A simándi róm. kath. paplak helyreállítására 376 ft 15 kr. léven engedélyezve az illető árlejtés február hó 13-án reggel 10 órákor fog e hivatal irodájában megtartatni.
Bánompéznál mind a szóbeli árlejtésnél, mind a netalán beérkezendő zárt ajánlatokra nézve a vállalati öszszegnek 10% határozatlik.
Aradon 1867. év február hó 2-án.
Az államnézői hivatal.

Árverési hirdetés.
Közhírre tétetik, miszerint Arad-megyét törvényszékének 5879/1866. sz. alatti végzése folytán hg Sulkowszky Lajos felperesnek 3776 ft 80 kr. tőke és járuléka követelése kielégítése tekintetéből alperes Dániel Antal ingatlanai u. m. pankotai tjk. 479. sz. a. jegyzett Pankotán lévő 3900 ft-ra becsült ház, beltelek, melléképületek Pankota községében délelőtt 9 órákor 1867. évi márcziushó 22. napján becsáron alul is végrehajtási árverésen el fognak adni.
Az árverési feltételek alólírott végrehajtó bírónál megtekinthetők.
Galsa, 1867-ik évi február hó 3-ik napján.
Sorbán István,
t. szolgabíró,
mint végrehajtó bíró.
Épen most jelent meg és
BETTELHEIM TESTVÉREK
könyvkereskedésében kapható:
A magyar nép adomái. Irta Körösi Összegyűjtő Jókai Mór. Ára 80 kr.
Kurzgefaste Geschichte von Ungarn. Nach Michael Horváth von K. Vaszary. Preis 1 fl.
Költemények. Irta Benedek Aladár. (Náray Iván.) Ára a két kötetnek 2 ft.
Magyarország történetének kézikönyve. Irta Kerékgyártó Árpád. Ára 80 kr.
Maria Theresia und Joseph II. Herausgegeben von Alf. Ritter v. Arneth. 1-ter Band. Preis 4 fl.
Der Sohn des Enthaup-teten. Von Jules Boulabert. 3 Bände 2 fl. 40 kr.
Deutsche Klänge aus Ungarn. Von A. Billitzer P. Philip und S. Schiller. Preis 1 fl.
Képes Világ. II. évfolyam, 1. füzet, egy negyedévre 1 ft 50 kr. 1 füzet 25 kr.
Országgyűlési emlékkönyv. VII. füzet. Ára 50 kr.

Árverési hirdetés.
Közhírre tétetik, miszerint Arad-megyét törvényszékének 5879/1866. sz. alatti végzése folytán a nagyrádi árverési felperesnek 48 ft tőke és járuléka követelése kielégítése tekintetéből alperes Galgóczi Marián ingatlanai u. m. magyaridi tjk. 464. sz. a. jegyzett 285 ft-ra becsült ház, beltelek, 1/4 kúál. földje, 300 ft becsült szőlője Magyarad községében mindenkor délelőtt 9 órákor 1867. évi márcziushó 5 napján becsáron felül vagy becsáron, mi ha ekkor meg nem ígértetnék 1867. évi április hó 12. napján becsáron alul is végrehajtási árverésen el fognak adni.
Az árverési feltételek az alólírott végrehajtó bírónál megtekinthetők.
Galsa, 1867-ik évi január hó 20-ik napján.
Sorbán István,
t. szolgabíró,
mint végrehajtó bíró.
Epen most jelent meg és
BETTELHEIM TESTVÉREK
könyvkereskedésében kapható:
A szív életéből. Irta Körösi János. Ára 1 ft 60 kr.
A szellemi Omnibus kötetek. Ára 80 kr.
Hand und Handschuch. Von Aurelia B. Edward, aus dem Englischen von Helene Lobedan. 2 Bände. Preis 5 fl. 25 xr.
Utmutatás a sebészi műszerek elemzésére, s bírálatára. Irta Stockinger Tamás. Ára 3 ft.
Mathematikai és természettudományi közlemények, vonatkozólag a hazai viszonyokra. Kiadja a magyar tudományos akadémia. 4 kötet. Ára 4 ft.
Der Volks-Advokat, verlässlicher Rathgeber in allen gerichtlichen und geschäftlichen Angelegenheiten. Bearbeitet von dr. Wilibald Müller. 1-te u. 2-te Lieferung 60 kr.
A szolgabírók és megyei esküdtek teendői. Irta Kassay Adolf. Ára 1 ft 60 kr.